

Raadsinformatiebrief

Onderwerp: Huisvesting statushouders gemeente Eersel 2024

Van: College van burgemeester en wethouders

Portefeuillehouder: S.J. Kraaijeveld

Datum: 24 februari 2025

Zaaknummer: -

Ook de gemeente Eersel heeft een taakstelling met betrekking tot het huisvesten van statushouders. Deze taakstelling wordt per half jaar landelijk vastgesteld.

Omdat de gemeente een aantal keer de taakstelling niet heeft behaald, staat de gemeente onder toezicht van de provincie. En wel op trede 3A van de provinciale interventieladder. Op 19 maart 2024 heeft een ambtelijk overleg met de provincie plaatsgevonden waarin een plan van aanpak is gepresenteerd door de gemeente. De gemeente heeft vervolgens 1,5 jaar de tijd gekregen om de taakstellingen te behalen en eerder opgelopen achterstanden weg te werken.

In de periode 2024-I (eerste half jaar 2024) had de gemeente een taakstelling van 21 statushouders. De opgelopen achterstand uit eerdere perioden betrof bij aanvang van deze periode 19 statushouders. Uiteindelijk heeft de gemeente in 2024-I 24 statushouders kunnen huisvesten. Hiermee werd voldaan aan de taakstelling en werd de achterstand voor een deel ingelopen.

In de periode 2024-II (tweede half jaar 2024) had de gemeente een taakstelling van 19 statushouders en betrof de achterstand nog 16 statushouders. In deze periode heeft de gemeente helaas maar 10 statushouders kunnen huisvesten waardoor niet werd voldaan aan de taakstelling en stond de achterstand eind 2024 op 25 statushouders.

De mutatiegraad van huurwoningen daalt. Er komen weinig woningen vrij. En de woningen die wel vrijkomen zijn vooral gezinswoningen. Het overgrote deel van de statushouders in Nederland betreft op dit moment alleenstaande statushouders. In 2024 hebben we alle aan de gemeente Eersel gekoppelde gezinnen gehuisvest. Bij de start van periode 2024-II waren er alleen nog alleenstaande statushouders gekoppeld aan onze gemeente, terwijl er geen woningen voor alleenstaanden vrij zijn gekomen. Hierdoor hebben we voornamelijk alleenstaanden gehuisvest, die elk een eigen eengezinswoning toegewezen hebben gekregen. In aanvulling op de bestaande woningvoorraad hebben we in 2024 (in samenwerking met WSZ) 28 verplaatsbare woningen geplaatst. In een deel hiervan zijn (alleenstaande) statushouders gehuisvest.

Uiteindelijk is de achterstand m.b.t. het huisvesten van statushouders in 2024 met 6 toegenomen: Van 19 (stand per 1 januari 2024) tot 25 (stand per 1 januari 2025).

Bijgevoegd treft u verder aan:

- Als separate bijlage de *Toezichtsbrief 2^e helft 2024 gemeente Eersel Huisvesting Vergunninghouders* vanuit de provincie.
- Als bijlage in deze raadsinformatiebrief: *Nadere toelichting* behorende bij deze raadsinformatiebrief zijnde:
 1. Stand van zaken aantallen gehuisveste statushouders
 2. Stand van zaken maatregelen uit het Plan van Aanpak 19 maart 2024
 3. Resultaten 2024
 4. Verwachtingen 2025-I

Nadere toelichting

1. Stand van zaken aantallen gehuisveste statushouders

In onderstaande tabel zijn de taakstellingen van de huidige en voorgaande perioden weergegeven evenals het aantal statushouders die zijn gehuisvest.

	2020-I	2020-II	2021-I	2021-II	2022-I	2022-II	2023-I	2023-II	2024-I	2024-II	2025-I
Formele taakstelling	6	7	15	13	11	15	24	20	21	19	20
Gerealiseerd	5	6	16	12	6	12	26	8	24	10	2*
Tekort vorige periode	-1	0	1	0	1	6	9	7	19	16	25
Taakstelling + tekort	5	7	16	13	12	21	33	27	40	35	45

Tabel 1: Taakstelling versus gerealiseerd *Stand tot nu toe. 2025-I loopt tot 1 juli 2025

Op basis van bovenstaande tabel kunnen we concluderen dat de gemeente in 2024-I de gemeente voldaan aan de taakstelling van 2024-I en hebben we de achterstand met 3 teruggebracht. In 2024-II hebben we niet voldaan aan de taakstelling.

In heel 2024 is de achterstand van 19 statushouders toegenomen naar 25 statushouders.

2. Stand van zaken maatregelen uit het Plan van Aanpak 19 maart 2024

In het gepresenteerde Plan van Aanpak heeft de gemeente aangegeven welke maatregelen opgepakt worden om aan de taakstelling te kunnen voldoen. Het betrof de volgende maatregelen:

- Maatregel 1: Sturen op doorstroom binnen woningportefeuille WSZ
- Maatregel 2: Aanbieden van te verkopen woningen aan gemeente door WSZ
- Maatregel 3: Verhogen toewijzingspercentage sociale huurwoningen statushouders
- Maatregel 4: Realiseren van een tijdelijke woonvoorziening
- Maatregel 5: Realiseren van extra permanente sociale woningbouw buiten de vastgestelde uitbreidingsgebieden door middel van flexibele verplaatsbare woningen
- Maatregel 6: Realiseren van flexibele verplaatsbare woningen binnen de vastgestelde uitbreidingsgebieden in plaats van de later geplande sociale huurwoningen

Per maatregel wordt hieronder uiteengezet:

- Korte toelichting op de maatregel.
- Stand van zaken van de betreffende maatregel (tot 1 januari 2025).

Maatregel 1 - Sturen op doorstroom binnen woningportefeuille WSZ

WSZ bezit veel seniorenwoningen die niet of minder geschikt zijn voor statushouders. WSZ is actief bezig met een proef om senioren vrijwillig door te laten stromen van grotere eengezinswoningen naar kleinere seniorenwoningen. Hierdoor wordt de mutatiegraad vergroot en komen er ook meer woningen beschikbaar voor statushouders.

Stand van zaken (1 januari 2025):

De woningcorporatie geeft aan dat uit een inventarisatie is gebleken dat er zeker interesse is bij senioren om op den duur te verhuizen van een eengezinswoning naar een passende seniorenwoning. De doelstelling van de woningcorporatie is om ook in Eersel te gaan starten met het proactief sturen op vrijwillige doorstroming. Het resultaat is afhankelijk van de daadwerkelijke doorstroming op vrijwillige basis.

Maatregel 2 - Aanbieden van verkoopwoningen WSZ aan de gemeente

WSZ stoot de komende jaren verschillende woningen af in de verschillende gemeenten. Deze woningen passen niet meer binnen de woningportefeuille van WSZ. De woningen die worden afgestoten binnen de gemeente Eersel worden eerst te koop aangeboden aan de gemeente.

Stand van zaken (1 januari 2025):

Deze woningen komen echter pas beschikbaar voor de verkoop aan de gemeente als de huidige bewoner(s) besluiten de woning te verlaten. Vervolgens zal altijd nog de woningstichting beoordelen of de beschikbaar gekomen woning voor statushouders geschikt is. Op dit moment zijn er nog geen geschikte woningen beschikbaar gekomen.

Maatregel 3 - Verhogen toewijzingspercentage sociale huurwoningen statushouders

Een verhoging van het toewijzingspercentage zorgt ervoor dat er meer woningen beschikbaar komen voor het huisvesten van statushouders.

Stand van zaken (1 januari 2025):

Met de woningstichting is overeengekomen dat toewijzing van nieuwe huurwoningen aan statushouders wordt verhoogd naar ca. 20%. Voor toewijzing van huurwoningen uit de bestaande woningvoorraad aan statushouders is geen percentage vastgesteld. Beoordeling van geschiktheid van de woning voor statushouders door de woningstichting blijft hierbij het uitgangspunt.

Maatregel 4 - Realiseren van een tijdelijke woonvoorziening

Een tijdelijke woonvoorziening biedt tijdelijke woonruimte voor verschillende doelgroepen (waaronder statushouders) die hun leven (opnieuw) willen opbouwen, voordat zij doorverhuizen naar reguliere huisvesting. De tijdelijke woonvoorziening biedt woonruimte aan een mix van doelgroepen. Dit in verband met de leefbaarheid. Daardoor biedt deze voorziening ook woonruimte voor andere doelgroepen.

Stand van zaken (1 januari 2025):

De gemeente heeft een locatie aangewezen als potentiële locatie voor het realiseren van een tijdelijke woonvoorziening voor een mix statushouders en andere doelgroepen. De mogelijkheden om hier een tijdelijke woonvoorziening te realiseren wordt nu nader onderzocht.

Maatregel 5 - Realiseren van extra permanente sociale woningbouw buiten de vastgestelde uitbreidingsgebieden door middel van flexibele verplaatsbare woningen

Een nieuwe permanente woonvoorziening biedt woonruimte voor diverse doelgroepen waaronder statushouders.

Stand van zaken (1 januari 2025):

De gemeente heeft in overleg met WSZ gezocht naar potentiële locaties. Dit heeft helaas niet geresulteerd in een potentiële locatie. Deze maatregel wordt daarom niet verder ingezet.

Maatregel 6 - Realiseren van extra permanente sociale woningbouw binnen de vastgestelde uitbreidingsgebieden door middel van flexibele verplaatsbare woningen

Toelichting:

Door een deel van de woningen die gepland staan voor 2027 eerder te realiseren komen de woningen meer gefaseerd en ook deels eerder beschikbaar dan 2027.

Stand van zaken (1 januari 2025):

De gemeente heeft de huidige uitbreidingslocaties nader bekeken. Er zijn echter geen sociale woningbouwlocaties binnen de gebieden die zonder veel meerkosten eerder ontsloten en aangesloten kunnen worden. Daar komt bij dat het tijdsvoordeel te beperkt is en aanpassingen in de lopende procedures lastig zijn.

3. Resultaten 2024

De gemeente heeft in 2024-I kunnen voldoen aan de taakstelling en ook een deel van de eerder opgelopen achterstand kunnen wegwerken. In 2024-II heeft de gemeente de taakstelling niet kunnen halen.

Het overgrote deel van de statushouders in Nederland betreffen op dit moment alleenstaande statushouders. Het bezit van de woningstichting WSZ in Eersel betreft voornamelijk eengezinswoningen en seniorenwoningen. De beschikbaar gekomen woningen voor statushouders betreffen hierdoor grotendeels eengezinswoningen. Gedurende de periode 2024-I zijn alle aan de gemeente Eersel gekoppelde gezinnen gehuisvest in de door WSZ aangeboden eengezinswoningen. Bij de aanvang van periode 2024-II waren er alleen nog alleenstaande statushouders gekoppeld aan de gemeente Eersel.

In aanvulling op de bestaande woningvoorraad heeft de gemeente 2024 in samenwerking met WSZ 28 verplaatsbare woningen opgeleverd welke geschikt zijn voor alleenstaanden. In een deel hiervan zijn (alleenstaande) statushouders gehuisvest. Daarnaast heeft de gemeente in 2024-II via verschillende kanalen geprobeerd de beschikbaar gekomen eengezinswoningen zoveel als mogelijk toch te vullen met gezinnen. Dit onder andere door afstemming binnen de sub-regio De Kempen, afstemming met de COA regievoerder Noord Brabant en contacten te leggen met gemeenten buiten de eigen provincie. Helaas met een zeer beperkt resultaat.

4. Verwachtingen 2025-I

De taakstelling voor de gemeente voor 2025-I is inmiddels vastgesteld op 20.

Gezinnen versus alleenstaande

Naar verwachting zullen er net als in 2024-II weinig tot geen gezinnen worden gekoppeld aan de gemeente. Hierdoor zijn er veel woningen nodig om de taakstelling te behalen en de eerder opgelopen achterstanden weg te werken. Dit aantal komt naar verwachting niet beschikbaar.

Gezinshereniging

Voor heel 2025 verwachten we nog wel een aantal nareizigers in het kader van gezinshereniging. Het aantal nareizigers dat we mogen verwachten is volledig afhankelijk van de behandeling en de uitkomst van het door de referent ingediende nareisverzoek door de IND. Een inschatting is lastig te maken doordat er op dit moment veel speelt rondom de gezinsherenigingsverzoeken, waaronder:

- de achterstand die de IND heeft bij de behandeling van nareisverzoeken.
- het stilleggen van de behandeling van Syrische nareizigers door het kabinet.
- het beperken van nareis tot kerngezinnen door het kabinet.

Afgelopen weken is al wel duidelijk geworden dat een aantal gezinsherenigingen zijn goedgekeurd waardoor we een aantal gezinnen beschikbaar hebben om te kunnen huisvesten. Mits de juiste woningen beschikbaar komen, biedt dit mogelijkheden om een groot deel van de taakstelling in te vullen.

Tijdelijke woonruimte (maatregel 4 uit het plan van aanpak)

De kansrijke maatregelen uit het Plan van Aanpak met als doel het uitbreiden van de woningvoorraad vraagt de nodige voorbereidingstijd. Dit proces is lopend.